

NAPRÓL NAPRA 2016. november 1-15.

november 4.

50 évvel ezelőtt, 1966. november 4-én **F. Tóth Pál**, a Petőfi Népe főszerkesztő-helyettese rangos ki-tüntetést kapott: a Munka Érdemrend ezüst fokozatát vehette át a Parlamentben. Az elismerést Naményi Géza, a Tájékoztatási Hivatal vezetője ünnepélyes keretek között nyújtotta át a költő-ként és íróként is publikáló kecskeméti újságírónak.

Folytatás a 2. oldalon

F. Tóth Pál

A TARTALOMBÓL

– „Zene nélkül nincs teljes ember”

5. oldal

– IN MEMORIAM Kocsis Zoltán

8-9. oldal

– Számára az írás az el-múlás késleltetése – 80 éves Buda Ferenc

10. oldal

– Az első percben megra-gadta Kecskemét szépsége – 70 éves Kiss Gézáné

11. oldal

A magyar dráma első nagy alakja

„Munkálkodó légy, nem panaszkodó” (Bánk bán)

225 éve, 1791. no-
vember 11-én
Kecskeméten született
Katona József drámaíró,
nemzeti drámánk, a
Bánk bán szerzője. Pa-raszt-kispolgár családból
származott, apja takács-
mester volt. Szülővárosa
elemi négy osztálya után
a gimnáziumot a pesti, a
kecskeméti és a szegedi
piaristáknál végezte, majd
1810 és 1813 között a pesti
egyetemen jogot tanult.
Ezekben az években – mű-

kedvelőként – csatlakozott
a pesti színtársulathoz. Író-
ként, fordítóként, rendező-
ként is működött, Komá-
romban és Székesfehérvá-
rott Békési József művész-
néven lépett fel, színé-
szi képességeit dicsérték,
legkedvesebb szerepe az
Othello volt. A primadon-
nába, Dérnyé Széppataki
Rózába beleszeretett, ám a
színésznő nem akart róla
tudni – Katona nem is nő-
sült meg soha.

Folytatás a 3. oldalon

Kinnach László:
Katona József

HÍRÖS ÉPÜLETEK

Katona József Emlékház

25 éve, 1991. no-
vember 8-án ad-
ták át Katona József
teljes egészében felújít-
ott szülőházát, melyben
1970-től emlékmúzeum
működött, s napjainkban
is a magyar dráma-
irodalom kiemelkedő
alakjának emlékét ápol-
ják, őrzik. A Katona József

születésének 200. évforduló-
ján szervezett ünnepségso-
rozat első eseményén előbb
Merász József polgármester
köszöntötte az érdeklődő-
ket, majd Kerényi Ferenc,
az Országos Színháztörté-
neti Múzeum és Intézet
igazgatója mondott avatóbe-
szédet.

Folytatás a 2. oldalon

ÖTVENESEK KÖSZÖNTÉSE

Nagy László okl. gépészmérnök, ügyvezető igazgató

50 éves **Nagy László**
okleveles gépész-
mérnök, a Magyarorszá-
gon legrégebben, 1932
óta működő gépműhely,
az NGM Motorfelújító
Kft. ügyvezető igazgató-
ja, tulajdonosa. Kecse-
méten született 1966. no-
vember 13-án. Általános
és középiskoláit szülőváro-
sában végezte, a Piarista
Gimnáziumban 1985-ben
érettségizett. Tanulmányait
ezt követően Miskolcon foly-
tatta, a Nehézipari Műszaki

Egyetemen okleveles gé-
pészmérnökként 1990-ben
végzett. Diplomája átvétele
után a családi vállalkozás-
ban kezdett dolgozni, 1993
óta a Nagy Gépműhely Bt. –
2012-től NGM Motorfelújító
Kft. – ügyvezető igazgatója.
Az atyai örökséget testvére-
vel együtt sikeresen folytat-
ja. A cég profilját kibőví-
tették; kialakítottak egy
korszerű hengerfej-felújító
gépműhelyt és számos újít-
ást is bevezettek.

Folytatás a 12. oldalon

Nagy László

HÍRÖS ÉPÜLETEK

Katona József Emlékház

Török Richárd mellszobra a költőről az emlékház udvarán

Folytatás az 1. oldalról

Idős Katona Tamás takácsmester hajdani otthonában – akkori-ban VII. tized 2319 számú épület volt a neve – született 1791-ben a Bánk bán szerzője, és innen kísérték utolsó útjára. Harmincnégy nyarat látott mindössze. A házat 1810-ben alapjaiban újjáépítették, megtoldották, a nyilvántartásban így szerepelt: Boldogh u. 2. A hajdani kecskeméti főfiskális nevét az irodalmi lapok egy évtized elteltével már „hazafiúi kegyelettel” emlegették.

Katona közvetlen hozzátartozói azonban igen szűkösen éltek az ötablakos házban. Alig néhányan tudták, hogy ki játszott, tanult, dolgozott, örvendezett és szomorkodott falai között. 1883-ban ifjú Horváth János orvos javaslatára emléktáblával jelölték meg az épületet. „Az összes magyar hazának részvételével” tartott ünnepségen a Magyar Tudományos Akadémia rangos küldöttsége is részt vett.

Az épület 1971 óta emlékház. A Katona József Emlékház állandó kiállítását megtekintve a látogatók megismerkedhetnek Katona korának helyi és országos kulturális viszonyaival, a drámaíró életével, pesti színházi élményeivel és munkásságával, valamint

a Bánk bán históriájának legfontosabb mozzanataival. A kiállított tárgyak között helyet kaptak Katona József kéziratai, a család tulajdonából származó óntányér, egy ceruza és a Bánk bán 1821-es évszámmal megjelentetett eredeti példánya.

Az emlékházban 1997 óta rendszeresen időszaki kiállításokat is rendeznek, amelyeknek tematikája részben Katona Józsefhez, részben egyéb művelődéstörténeti, irodalmi és város-történeti témákhoz kötődnek. Az emlékház rendezvények, konferenciák, előadások, könyvbemutatók, vetélkedők, évfordulós megemlékezések szervezésében és rendezésében is részt vesz.

Katona József szülőháza régen

... és napjainkban

NAPRÓL NAPRA – 2016. november 1-15.

Folytatás az 1. oldalról november 14.

november 11.

150 éve, 1866. november 11-én Kecskeméten hunyt el dr. Pethes Attila laborvezető főorvos.

Nagykőrösön született 1927. május 13-án. Általános és középiskoláit szülőhelyén végezte, azután a Szegedi Orvostudományi Egyetemen folytatta tanulmányait. Iskolai éve alatt versenyszerűen sportolt, úszott, az egyetem akkoriban nagyon jó vízilabda-csapatában is játszott. Orvosi diplomája átvétele után Kecskeméten kezdett

dolgozni. Első munkahelye az Izsáki úti Megyei Kórház laboratóriumában volt, majd 1965 decemberétől, a KÖJÁL megnyitásától ott

dolgozott nyugdíjazásáig mint laborvezető főorvos. Az 1980-as években megbízott igazgatóként egy ideig az állomás vezetői

Dr. Pethes Attila karon ülő gyermekével, Zsolttal 1957-ben

A magyar dráma első nagy alakja

Folytatás az 1. oldalról

Szülei rábeszélésére végül szakított a színészettel, és ügyvédi oklevelet szerzett. Miután 1826-ban Kecskemét főügyészévé nevezték ki, felhagyott az irodalommal, íráskészségét már csak tömör jegyzőkönyvek, vadásznaplók készítésében kamatoztatta. A vidéki értelmiség mulatozásokkal teli életét élte, különcségéről anekdoták keringtek. Hallgatag és igazságszerető ember volt, jól beszélt latinul, németül, angolul, franciául és olaszul. Kecskeméten hunyt el 1830. április 16-án.

Irodalmi pályája elején a kor divatos darabjait fordította magyarra, első saját drámája, A borzasztó torony egy német regény nyomán

keletkezett. Írt történeti darabokat: István, a magyarok első királya; Aubigny Clementia; Ziska a táboriták vezére címen. 1814-ben készült Josephus Flavius műve alapján A Jeruzsálem pusztulása, s ugyanebben az évben írta egyetlen vígjátékát is A rózsa, vagyis: a tapasztalatlan légy a pókok között címmel. Ennek tárgya egy Dérnyével megtörtént eset, de a viszonylag jól sikerült darabot a színésznő tiltakozása miatt nem adták elő.

Fennmaradt 24 verse, s írt tanulmányt is Mi az oka, hogy Magyar Országban a játékszíni költőmesterség lábra nem tud kapni? címmel. Ebben az állandó színház hiányát, a színészelet

bizonytalanságát, a közönség igényét a hazafias frázisokra, a kiadás nehézségeit, a cenzúrát s a tárgyilagos kritika hiányát sorolta fel okokként.

Fő műve, a Bánk bán első változata az Erdélyi Múzeum című folyóirat pályázatára készült 1815-ben. A pályadíjat nem ő nyerte, az eredményhirdetésnél nevét sem említették. A darabot Bárány Boldizsár észrevételei alapján átdolgozta, s mivel előadását nem engedélyezték, 1821-ben könyvben adta ki. A Bánk bán ősbemutatójára csak 1833-ban, a költő halála után került sor. A mű lassan vált ismertté, első pesti előadásán 1839-ben Vörösmarty is elmarasztalta.

1845-ben ismét a cenzúra szólt közbe, a darab sikere csak az 1848. március 15-i előadásán kezdődött. Az 1850-es években ismét gyanús lett, végül Gyulai Pál és Arany János tanulmányai nyomán vált a klasszikus magyar dráma etalonjává. A műből Erkel Ferenc 1861-ben írt operát Egressy Béni librettójára.

A Bánk bán egyszerre volt korhű és aktuális, jellemeinek mélysége és gazdagsága Shakespeare-t idézi, a jambikus versforma elsőként itt szólalt meg magyarul. Katona megelőzte korát, drámája az érett romantika és realizmus határán mozog, noha a magyar romantika kezdetén íródott.

feladatait is ellátta. Munka mellett labororvosi, mikrobiológus orvosi és higiénikus orvosi szakvizsgát is szerzett - országosan is ritka volt, hogy valaki három szakvizsgával rendelkezzen. Orvosi feladatai

ellátásában nagy segítséget jelentett az is, hogy angolul és németül is jól beszélt.

Munkája során kiemelt figyelmet szentelt az egészséges táplálkozás fontosságára. A gyermek-

étkeztetést is igyekezett jobbá tenni, míg a a hazai zöldségfélék nitrit-, illetve nitráttartalmát vizsgálva egyes gazdaságok túlzott nitrogén tartalmú műtrágya használata ellen emelte föl a szavát.

Az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Bács-Kiskun Megyei Bizottságának több cikluson át elnöke volt. Kiváló szakmai munkája elismeréseként 1968 júliusában Érdemes orvos címmel tüntették ki.

Szabad idejében imádott olvasni, gyűjtötte is a könyveket, fantasztikus könyvtárában mintegy 100 db ritka, számozott példány is megtalálható volt. Nagyon szerette a családi és a baráti összejöveleteket is, elég nagy társasági életet élt. Nyugdíjas éveit nem sokáig élvezhette életének 65. évében hosszú betegség után csendben elhunyt.

Munka közben

Feleségével (középen) és színész házaspár barátjaikkal, Pathó Istvánnal és Mőricz Ilákkal

Stúdióavatás

Perlaki István visszatért Kamerák az ÉZI-ben

30 éve, 1986. november 3-án adták át a Kecskeméti Városi Televízió stúdióját. Az ünnepi eseményről másnapi számában az első oldalán közölt tudósítást a Petőfi Népe.

„Amit a Kecskeméti Szemle munkatársai alig két és fél éve még csak javasoltak, tegnapra valóság lett: ünnepélyesen átadták a Városi Televízió korszerű stúdióját. Aligha lehetne természetesebb: az avatóbeszédről helyszíni, élőadás számolt be, így tehát ötezer széchenyivárosi otthonban az eseménnyel egyidőben lehettek szem- és fültanúi a történeteknek.

Számos érdeklődő volt jelen a nevezetes eseményen: a megye párt- és állami vezetőin kívül jeles tévés személyiségek, műszaki szakemberek, kulturális intézmények képviselői jöttek el a Luther-udvar első emeletén kialakított stúdióba. A város vezetőinek nevében Bodóczy László, az MSZMP Kecskemét Városi Bizottságának első titkára köszöntötte őket, majd Lakatos Ernő, a párt Központi Bizottsága agitációs és propagandaosztályának vezetője mondott avatóbeszédet.”

50 éve, 1966. november 11-én Perlaki Istvánnal készített riportot közölt a Petőfi Népe. A pályáját 1958-ban a kecskeméti Kátóna József Színházba kezdő kiváló színművész négy évvel később a Honvéd Művészegyüttes tagja lett. Újabb négy év elteltével azután visszatért a híros városba. Döntésének háttéréről vallott a megyei napilap újságírójának: „Négy éve búcsúztam Kecskeméttől, de a Néphadsereg Színházával gyakran utaztam át a városon, s olyankor mindig megdobbant a szívem: Micsoda szerepeket kaptam itt! Hogyan is felejtethém el a Rómeót, s mind a többi... Aztán tavaly örömmel kaptam az alkalmon, amikor meghívtak a Nézd meg az apját egyik főszerepére. S amilyen szeretettel fogadott a közönség, abból megbizonyosodtam, hogy ide kell visszajönnöm ismét.”

Az évadban először – a riport megjelenése napján – a Szegény kis betörő című kedves, üde, zenés vígjátékban láthatták Perlaki Istvánt a kecskeméti, majd a Bunbury című Wilde-darabból átírt musicalben lépett fel.

50 éve, 1966. november 12-én Kamerák az iskolában címmel egy francia tévéstáb kecskeméti látogatásáról számolt be a Petőfi Népe. A francia televízió munkatársai az Ének-Zenei Iskolában öt napig forgattak, ennek kapcsán készült a cikk, melyben Kodály Zoltán is megszólalt.

A „Világ zenéje” című sorozat számára készített mintegy 20 perces videofilm a magyar ének- és zeneoktatás módszertanából kívánt ízelítőt adni. Pierre Voslinsky gyártásvezető, a párizsi konzervatórium volt tanára a produkció háttéréről beszélt a megyei napilap munkatársának: „Úgy terveztem, iskoláról iskolára járva töltjük ki az időt. Kodály Zoltán tanácsolta, hogy Kecskemétre jöjünk, mert itt egy helyen megtalálunk mindent, amire szükségünk van. Túlságosan is igaza lett. Húsz osztály énekkórái, énekkar, zenekar, egyéni hangszeroktatás. Mindegyik új és új látószögből villantja fel az iskolai zenekultúra számunkra hihetetlen gazdagságát, a nevelő munka szigorú, de természetes logikáját, üde szellemességét.”

A francia filmeseket Kodály Zoltán is elkísérte Kecskemétre. A város neves szülötte a filmben is megszólalt egy rövid interjúban, és a Petőfi Népe olvasói számára is tömören, egy különös hasonlattal összegezte a történeteket: „Az elefánt tanulni jön az egérhez.”

Kodály az Ének-Zenei Iskola helyzetét is értékelte: „Sajnos, nem olyan gyakran jöhetnek, mint szeretném. De így is látom, mi az alapvető baj. Az, hogy a falak nem nőnek a gyerekekkel együtt.” A kiváló muzsikusként célzását Nemesszeghy Lajosné igazgatónő magyarázta meg: „Az eredeti terv szerint az Alföldi Állami Pincegazdaságtól megkaptuk volna a volt kolostor épületét. Csakhogy nem épült meg az új irodaházuk, s így még mindig ott vannak. Mi meg persze egyre jobban szorongunk. Az idén lesz az első érettségink, s már az összes elképzelhető helyen, még az orvosi rendelőben is tanítunk...”

Irodalmi színpad sikere

50 éve, 1966. november 15-i számában Kecskeméti győzelem az országos fesztiválon címmel irodalmi

A KTV új stúdiója avatóünnepségének résztvevői

Perlaki István, Dévényi Cecília, Sas József és Károlyi Mária (Kövesdi Nagy Lajos - Szenes Iván - Nádas Gábor: Szegény kis betörő - Kecskemét, 1966)

„Zene nélkül nincs teljes ember”

50 éve, 1966. november 6-án Kodály Zoltán jelenlétében avatták fel a dunapataji művelődési házat. Az ünnepségen gondolatait is megosztotta a jelenlévőkkel. Utolsó nyilvános beszédében Kodály Zoltán szinte végrendeletszerűen, a halál fenyegető közeledését érezve foglalta össze élete értelmét, s hitet tett a magyar nép kulturális fel-emelkedésének ügye mellett.

„Különös érzéssel vagyok itt, de olyannal, ami csak fokozza az optimizmust bennem és a bizalmat. Mikor négy évvel ezelőtt arra kértek, hogy tegyek le itt egy alapkövet, nem hittem, hogy megérem, hogy erre az alapkőre épület emelkedik.

Ez ugyan az egyetlen olyan ház, ahol anyagi, valódi kő letételét bízta rám. de ettől eltekintve már régóta egyebet sem teszek, mint alapköveket rakok le szellemi téren. Ezekkel úgy érzem magam, mint a régi latin mondás: *Arbores seret agricola...* – nem mondom tovább latinul, mert ma már nem ért senki latinul Magyarországon –, hogy fákat ültet a földműves, amelynek gyümölcsét ő maga sohasem fogja élvezni.

Mi biztatott engem erre, hogy ilyen fákat ültessek, minden reménye nélkül, hogy valaha a gyümölcsüket meglátom? Az, hogy az életem első felében, negyvenesztendei falujárás meg-

győzött arról, hogy a magyar falusi nép, a legutolsó parasztyerekekig, van olyan tehetséges, mint más népeknek a fiai, csak tanítani kellene és módot adni neki. Ezért, mihelyt hozzájutottam, minden módon azon próbáltam működni, hogy a falusi magyarságnak a tanítása, nevelése valami módon emelkedjék. [...]

Negyvenötben úgy rémlett, hogy most már ez volt az utolsó háború, érdemes most már a romokat úgy helyrerakni, hogy örökké álljanak, s ezért 45 után fokozott buzgalommal látunk hozzá ahhoz, hogy a magunk szűknek látszó, de elég fontos területén, a zene-tanítás területén valamit végezzünk, ami eddig még nem volt. Nehéz küzdelmek voltak ezek is. Sok értetlenséggel, butasággal kellett és kell még részben a mai nap is küszködni, de valamit el is értünk. Elértük, hogy több mint száz olyan iskola

van már az országban, mint itt is, Dunapatajon, ahol hatéves kortól tanítják a gyerekeket a zene nyelvére. [...]

Ezek a zenés iskolák megmutatták, hogy tulajdonképpen Kolumbus tojása volt az egész. A zene műhatatlan része az emberi műveltségnek. Akiben ez nincs, annak a műveltsége tökéletlen. Zene nélkül nincs teljes ember. Így hát magától értetődő volt, hogy a zenét bele kell kapcsolni az iskolai tárgyak közé. Nélkülözhetetlen. S kiderült, hogy ezekben az iskolákban, ahol a zene is tárgy – kötelező tárgy, mindennapos tárgy – minden egyéb tantárgyat könnyebben és jobban tanulnak a gyerekek. Ez nem valami titokzatos varázs, hanem egyszerűen: az a mindennapos kis zenével foglalkozás annyira felélénkíti az elmét, hogy fogékonyabb lesz minden más iránt is.”

(Részletek Kodály beszédéből)

LAPOZGATÓ – 2016. november 1-15.

sikerről számolt be a **Petőfi Népe**. A Kisipari Szövetkezetek Irodalmi Színpadainak V. Országos Fesztiválján a zsűri fődíját

a Varga Mihály irányította hírös városi művészeti együttes kapta.

„A találkozóra [...] 25 irodalmi színpad nevezett be.

A területi elődöntőkből a Hajdú megyei, a kapuvári, a kecskeméti, a sárbogárdi és a Zala megyei szövetkezeti bizottság irodalmi színpadai, valamint négy budapesti együttes jutott tovább az országos döntőbe. A döntő résztvevői szombaton és vasárnap mutatták be rendkívül változatos tematikájú műsorukat a nemrég épült modern balmazújvárosi művelődési ház színháztermében. Ünnepélyes eredményhirdetésre vasárnap délután került sor Debrecenben. Az OKISZ-vezető kulturális munkatársaiból és a Hajdú-Bihari Napló szerkesztőjéből álló zsűri a fődíjat egyhangúlag a Kecskeméti Szövetkezeti Bizottság irodalmi színpadának

ítélte Juhász Ferenc »A szarvassá változott fiú« című oratóriumának teljesértékű művészi élményt nyújtó előadásáért.

A még Kecskeméten is kevéssé ismert mintegy 30 fős létszámú együttes tagjai fiatal munkások, ipari tanulók, középiskolások. Művészeti vezetőjük, aki Juhász Ferenc versét oratóriummal dolgozta át, és az előadást rendezte, Varga Mihály, a Berkes Ferenc Közgazdasági Kollégium tanára. »A szarvassá változott fiú« szólószerepeit Marozsi Judit, Karikó Sándor, Benkő Irén és Kalán Erzsébet alakították, kitűnően. A fesztiválon elért eredményével az irodalmi színpad egy éve elnyerte az OKISZ vándordíját, Mészáros Mihály Orfeuszt ábrázoló bronz szobrát és 5000 forint pénzzutalomban részesült.”

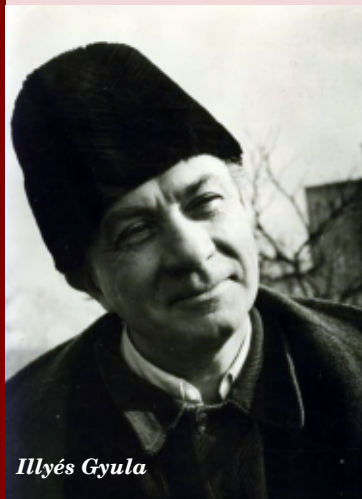
Kodály Zoltán és Pierre Voslinsky gyártásvezető

Varga Mihály, az irodalmi színpad művészeti vezetője

KITEKINTŐ – 2016. november 1-15.

Illyés Gyula

Egy Illyés-vers kálváriája

60 éve, 1956. november 2-án az Irodalmi Újságban jelent meg először nyomtatásban **Illyés Gyula Egy mondat a zsarnokságról** című költeménye. A költő 1950-ben, a letartóztatások, bebörtönzések és kivégzések idején írta meg a verset. A mű a sajtóban azonban csak az 1956-os forradalom napjaiban jelenhetett meg. A verset ezután ismét tilalom alá helyezték, és csak 1988-ban láthatott napvilágot Illyés gyűjteményes kötetében. Az 1956-ban ismertté vált művet az emberek persze

titokban másolgatták, terjesztették. Nyugatra szakadt hazánkfiak is kiadták, hanglemezen és magnószalagon hallgatták a költő saját elmondásában. A költemény – címéhez híven – egyetlen mondatban fejezi ki Illyés Gyula véleményét a Rákosi-diktatúráról, de vádló szava érvényes minden államrendszerre, amely a vers betiltásával ismeri be önnön zsarnokságát. A hatalmas körmondat az élet minden területét érinti, megmutatja, hogy a zsarnokság miként hódít az emberi viszonyokban, a magán- és közéletben éppúgy, mint a lélekben.

Illyés Gyula verse a kecskeméti születésű **Orosz Istvánt** is megihlette. A többek között Kossuth- és Prima-díjas grafikusművész, animációs filmrendező 2006-ban, az újra előkerült gyermekkori képeit és a költemény különböző nyelvekre fordított sorait felhasználva – az 1956-os forradalomra emlékezve – grafiki-typográfiai sorozatot készített. Munkájáról öt évvel ezelőtt, a Hitel folyóiratban így vallott: „Néhány éve (puszta véletlen, hogy ötven évvel az ominózus

események után) négy fényképet találtam valami cipősdoboz fenekén. 1956. Nyárvég. Fekete-fehér augusztus. Én vagyok rajtuk, kisgyerekként, nem egész öt évesen. Csépán készültek a képek, Csépa egy alföldi falu a Tiszazugban. A Tisza és a Körös könyökét húják így. Csépáról vitték el apámat 1957. július 15-én hajnalban. Nem tudni, ki csinálta a fotókat, milyen filmre, miféle fényképezőgéppel. Bemozdult, homályos felvételek, a nagyításnál túl lettek világítva. Azóta barna foltokat festett rájuk az idő. Próbálok megtalálni mai önmagam a kisfiú tekintetében, mozdulataiban. És persze próbálok a kort is felfedezni, a háttérrel, az ötvenhatot. Természetesen nem emlékszem már akkori érzéseimre, de a félszeg viselkedés, a feszengő engedelmesség átsüt a képeken. Már menekülnék, de illedelmesen várok. Talán szólnak hozzám és én válaszolok. Hol zsarnokság van, / ott zsarnokság van ... abban, ahogy a gyermek / idegennek felelget.” (Orosz István Egy mondat ... című írását az utisz-utisz.blogspot.hu oldalon lehet elolvasni.)

Cziffra György

Cziffra György és Kecskemét

95 éve, 1921. november 5-én született **Cziffra György zongoraművész**. A virtuóz improvizációs képességű pianistát a második világháború utáni években többek között szókimondó magatartása miatt nem engedték koncertezni. Talán kevesen tudják, hogy nehéz helyzetben a 20. század egyik legnagyobb zongoraművészt – filléres gondjai ellenére – a kecskeméti származású kiváló színésznő, Mezei Mária is támogatta tőle telhetően. A külföldön már akkor ismert, de idehaza megbízhatatlannak

Orosz István: 1956

Cziffra György zongoraművész

A különleges tárlat résztvevői

tartott Cziffra György alkalmi megbízásokat is nehezen kapott, Mezei Máriával azonban varázslatos műsorokat adtak a pesti Café de Parisban.

Cziffra György több ízben Kecskeméten is koncertezett. 1986 márciusában a sportcsarnokban 1600 zeneszerető néző volt kíváncsi játékára, de már korábban, 1953-ban is sikert aratott a híros városban. A Filharmonia koncertjéről a Petőfi Népe újságírója, Pataki Ferencné éles hangú kritikát közölt a lapban. A harknizó fővárosi művészekkel ellentétben Cziffra játékaról elismerően írt: „*Utolsónak hagytam — bár elsőnek kellett volna megemlítenem — Cziffra Györgyöt, aki valóban rá szolgált a »zene tanára és varázslója« címére. Igazi művésszel szólaltatta meg Liszt: II. rapszódiaját, Csajkovszkij Diótörő szvitjét és a »Trubadúr« örökszép muzsikájából összeállított fantáziacsokrot. Köszönjük mindnyáján, akik az estén résztvettünk, hogy igazi művészhez méltóan szemrebbenés nélkül, sőt ugyanolyan művésszel kísérté társai erőlködését. Az Ő zenekíséretét hallgatva elfeledtük [...] a sok-sok bosszankodást, mert játéka igazi művészi élményt nyújtott.*”

Szentiványi Tibor

Szentiványi Tibor furfangjaira emlékeztek

85 A nemcsak informatikusként, hanem játékszakértőként is hírnevet szerző, 85 évvel ezelőtt született Szentiványi Tiborra emlékeztek november 5-én Budapesten. A Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumban Szentiványi 85 címmel az ünnepelt rendkívül gazdag játékgyűjteményéből egy 85 tárgyból álló kiállítás nyílt meg. A különleges tárlatot a híros város művészei és művészetpártolói körében szakmai felkészültsége, sajátos humora és játékossága miatt komoly tiszteletnek örvendő dr. Kriston Vízi József etnográfus, Pro Ludo-díjas játékkutató nyitotta meg.

Szentiványi Tibor villamosmérnök, művelődéstörténész, játékszakértő, a Magyar Játék Társaság alapító elnöke 85 éve, 1931. július 2-án Budapesten született. 1958-ban szerezte meg villamosmérnöki oklevelét. Egyetemi tanulmányai alatt demonstrátor volt a Matematika Tanszéken, majd az Irodagép Kísérleti Vállalatnál dolgozott. A diploma megszerzése után az MTA Kibernetikai Kutatócsoportjában részt vett az első hazai elektronikus számítógép, az M-3 létrehozásában, a mágnesdob, majd a mágnesszalag illesztésével. 1963-tól a KGM Számítóközpontjának

műszaki vezetőjeként dolgozott. 1965-ben az Informatió-feldolgozó Laboratórium (INFELOR) alapító tagja, főmérnöke, majd tudományos tanácsadója volt. 1991-től 1997-ig a MATÁV-nál a vezetés tanácsadójaként foglalkoztatták.

Szentiványi Tibor nemcsak tevékeny informatikus volt. Szenvedélyesen szerette a játékot, különösen a képességfejlesztő, logikai játékokat, amelyeket gyűjtött is. Szerepet vállalt a Rubik-kocka nemzetközi megismertetésében, egyik fő szervezője volt az első Rubik-kocka világbajnokságnak, létrehozta többek között a Logikai Játékosok Klubját és a Pro Ludo-díjat. Ez utóbbi elismerést 2001 óta minden év júniusában ítélnék oda a hazai játékkultúra kiemelkedő személyiségeinek.

Szentiványi Tibor Kecskeméthez is szorosan kötődött. 1982-ben Játékmúzeum Magyarországon címmel a kecskeméti Szórakátenusz Játékmúzeum és Műhelyt bemutató összeállítást tett közzé az országos sajtóban. 1987-ben az Erdei Ferenc Művelődési Központban aktívan részt vett a Kiss Áron Magyar Játék Társaság alapításában, az indulástól jó néhány éven át a szervezet elnöki teendőit is ellátta. 1989 márciusában, a Kecskeméti Tavasz Napok keretében megtartott szakmai rendezvényen is – melynek résztvevői a játékfejlesztés, -gyártás és -forgalmazás eredményeivel, gondjaival és terveivel foglalkoztak – ő vállalta a házigazda szerepét. Feladata nem volt egyszerű, a Petőfi Népe újságírója meg is említette, hogy „a gyakorta óhatatlanul is indulatos hozzászólásokban gazdag vitát Szentiványi Tibor, a társaság elnöke nagy rutinnal vezette és foglalta össze.”

A játékkutatók ma is legfontosabb úttörőik közé sorolják Szentiványi Tibort. A Híros Naptár kérésére dr.

Kriston Vízi József így vallott róla: „*Tibort személyesen Óbudán ismertem meg a legendás Selyemgombolyítóban, ahol Zelnik »gombolyította« néhányad magával a kultúrakutatás hazai, addig (és azóta is oly annyira) összekuszálódott emberi és szakmai szálait. Ez nem sokkal a Szórakátenusz (35 évvel ezelőtti!) megnyitása után volt, s ahol például az is felvetődött, hogy a »kecskeméti példa« nyomán talán nem sokára Budapesten is létrejön a játékok és a játszás állandó műhelye. Ha ebből – sajnos – azóta sem lett kézzelfogható valóság, de a MELEDA Klub, majd a Magyar Játék Társasággá szerveződött országos közösség fővárosi tagjai vagy az éppen átutazó kelet-nyugati játékmesterek találkozóhelyét hozta létre, majd terebélyesítette ki a jeles előd: Kiss Áron (1845-1908) egykori »Paedagogium«-ának letéteményes budai intézetében. (Tibor volt egyébiránt a Szórakátenusz névadó atyja is, bár sokan szívesen vállalták maguknak ezt a tettet...) Most, amikor ez év tavaszán a Kecskeméten létrehozott közép-európai játékközpont épületének megálmodójától, Kerényi Józseftől búcsúztunk, néhány nappal ezelőtt a Szórakátenusz küldetését megalapozó Bánszky Pálra emlékeztünk, e napokban eljött az ideje annak is, hogy a játék és játszás ügyének europeér képviselője, a hűmán területen szöszmötölők sebességét túlszárnyaló furfangos elme több mint ezer darabos világ-játékgyűjteményét létrehozó, fizikai valójában ugyan már távol lévő, de nap mint nap velünk lévő Szentiványi Tiborra emlékezzünk, Óbudán. Ősz vége van, hűvösre váltott – de játékra fordult ismét az Idő!*” (Szentiványi Tiborról bővebben Kriston Vízi József a Kő, papír, olló címmel megjelent játékirások gyűjteményében írt, a kötet a Libri könyvesboltokban még beszerezhető.)

IN MEMORIAM

Kocsis Zoltán Kossuth-díjas zongoraművész, karmester, zeneszerző

Kocsis Zoltán

Életének hatvanötödik évében, 2016. november 6-án, vasárnap délután elhunyt Kocsis Zoltán kétszeres Kossuth-díjas, Corvin-lánccal kitüntetett zongoraművész, karmester, zeneszerző, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar főzeneigazgatója. Kecskeméten először 1970 nyarán, az 1. Kodály Szeminárium alkalmával mutatkozott be – néhány hónappal azután, hogy megnyerte a Magyar Rádió Beethoven emlékére meghirdetett zongoraversenyét. Játékában azóta több ízben is gyönyörködhetett a híres város zeneszerető közönsége.

Kocsis Zoltán 1952. május 30-án született Budapesten. Ötévesen kezdett zongorázni, tizenegy évesen lett a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola zongora-zeneszerzés szakos növendéke, 1968-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Kadosa Pál, Kurtág György és Rados Ferenc tanítványa volt.

Karrierje 1970-ben a Magyar Rádió által rendezett országos Beethoven-zongoraverseny megnyerésével indult. A zenei életbe Ránki Dezsővel együtt robantak be. 1973-ban egyszerre végeztek a főiskolán, mindketten itt lettek tanársegédek, majd adjunktusok, 1979-től pedig docensek. A két fiatal zongoraművész 1973-ban egyszerre kapott Liszt Ferenc-díjat, öt évvel később Kossuth-díjat, 1984-ben érdemes művész címet, 1988-ban Bartók Béla-Pásztory Ditta-díjat, és 1990-ben ugyanabban az évben lettek kiváló művészek. Pályájuk párhuzamos szakaszában több közös, ritkaságszámba menő lemezfelvétel készítették, köztük Mozart összes zongoraszonátáját négy kézre, vagy

Mozart, Ravel és Brahms kézzongorás darabjait.

Kocsis Zoltán számtalan koncertmeghívást kapott a világ minden tájáról. Adott közös koncertet Franciaországban Szvjatoszlav Richterrel, huszonöt évesen már a világ szinte valamennyi jelentős zenekarával fellépett, és a legkiválóbb karmesterekkel dolgozott együtt.

1983-ban Fischer Ivánnal megalapította a Budapesti Fesztiválzenekart. 1987 óta karmesterként is fellépett. 1992-ben a BFZ művészeti vezetője, majd első vendégkarmestere, szólistája és kamarazenésze lett. Bartók Béla zongorára és zenekarra írt műveinek Fischer Ivánnal és a Fesztiválzenekarral készült felvételeiért Edison-díjat kapott, Debussy lemezéért Gramophon-díjat és az Év hangszere felvétele díját nyerte el. 1997 óta a Nemzeti Filharmonikus Zenekar főzeneigazgatója volt. 2012-ben súlyos, életmentő műtéten esett át.

Legendásan híres volt tiszta, precíz zongorajátékáról. Képes volt a legvirtuózabb megoldásokra is, drámai hangulatteremtő

képessége mély nyomokat hagyott közönségében. Az 1970-es években létrejött zeneszerzői csoport tagjaként egy, a hagyományoktól független zenei nyelv kialakítására törekedett, s egyik alapítója volt a kortárs zenei közéletet alaposan felkavaró Új Zenei Stúdióknak. Szerzett darabokat a nemzetközi muzikusokból álló, világhírű kortárs zenei formáció, az Ensemble Modern számára is.

Különböző zenei stílusokban való jártasságát bizonyítja Kiskarácsony, nagykarácsony című műve, amelyben az ismert karácsonyi dalt 47 variációban, a zenetörténet különböző stíluskorszakait szemlélítve dolgozta fel. Jelentős mennyiségű, mintegy 140 zenekari hangszerelést, illetve zongorára való átdolgozást is készített Bach, Haydn, Johann Strauss, Dvorák, Debussy, Ravel, Rachmaninov, Wagner, Enescu, Bartók és Kodály műveiből. Nevéhez fűződik Arnold Schönberg Mózes és Áron című operájának 2009-es magyarországi ősbemutatója Miskolcon. A darabot egy évvel később

Kocsis Zoltán fiatalon

1984-ben a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar karmestere Kemény Endre, szólistája Kocsis Zoltán volt

a budapesti Művészetek Palotájában is előadták, erre az alkalomra – világ-premierként – az osztrák zeneszerző vázlatainak felhasználásával megkomponálta a mű harmadik felvonását.

Bartók Béla műveinek avatott tolmácsolója, kivételes súlyú letéteményese volt. Ő volt a művészeti vezetője a 2006-ban útjára indított Bartók Új Sorozatnak, amelyben a múlt század egyik legjelentősebb zeneszerzőjének művei jelennek meg harmincegy lemezen, a zeneszerzői szándékokat a legmesszebbmőködő figyelembe vevő, hi-teles előadásban.

2004 januárjában a cannes-i Midem fesztiválon életműdíjat kapott, és átvehette a francia művészeti érdemrend lovagi fokozatát. 2005-ben másodszor is Kossuth-díjjal tüntették ki. Bartók Béla születésének 125. évfordulóján másodszor is megkapta a Bartók-Pásztory díjat, 2007-ben a magyar kultúra követe lett, s jubileumi Prima Primissima díjjal is kitüntették. 2012-ben Corvin-lánc kitüntetésben részesült, idén májusban vehette át a Magyar Olimpiai Bizottság Fair Play bizottsága által megítélt Fair Play-díjat. Az előadóművé-

szek közül elsőként ő lett a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja.

A világhírű zongoraművész a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat tagja és támogatója volt, 1990 óta minden évben születésnapján koncertet adott a szervezet javára, amelynek bevételeit a szolgálat javára ajánlotta fel.

Kocsis Zoltán vallotta: „Az örökérvényűségekre kell törekedni, nem a véglegességre. Arra, hogy az adott pillanatban a lehető legőszintébben és leghitelesebben átadhassuk a közönség számára azt az élményt, amely a művel való első találkozáskor és a darabbal foglalkozás során folyamatosan ér benünket.” Úgy vélte, a szakak elvesztették súlyukat, csak tettekkel lehet példát mutatni, hogy azután erőnktől és tehetségünk-től függően icipicit igazíthassunk a világon.

27. hétfő	28. kedd	29. szerda
8.15 Hangképés	8.15 Hangképés	8.15 Hangképés
8.30 BEHUTATÓ	TANÍTÁSOK	Kecskeméti Kodály
9.15 A bemutatás tanítás	Értékelés, metodikai	megbeszélés
10.00–12.00 SzolMaz (1 + 3 + 5 csoport)	10.00–12.00 SzolMaz (2 + 4 + 5 csoport)	10.00–12.00 SzolMaz (1–5 csoport)
11.00–13.00 SzolMaz (2 + 4 csoport)	11.00–13.00 SzolMaz (1 + 3 csoport)	
12.00–13.00 Tánc (1 + 3 + 5 csoport)	12.00–13.00 Tánc (2 + 4 + 5 csoport)	
13.00 Ebéd		
16.00 SzolMaz (1–4 csoport)	16.00 SzolMaz (1–4 csoport)	
16.00 Metodika (5. csoport)	16.00 Metodika (5.)	
17.00 Ének	17.00 Ének	
19.00 Vacsora		
20.00 Eldobás Edecs László (Lukács Kodályhoz)	20.00 Kamarazene est Füstölő magyar zeneszerzők estje (I.)	20.00 Vízifórum
Soproni József: 7 zongoradarab Kocsis Zoltán – zongora		
Balszss Sándor: Dimenzió Nagy Vidor – mélyhangú Matus István – fuvola		
Durkó Zsolt: Pszichogramma Körmei Klára – zongora		
Bosny Átila: Formációk op. 16 Adám Károly – gordonka (hangversenytermi bemutatás)		
Dubrovay László: Stigmák – öt dal Nagy László verseire Kedőch Boldizsár – ének Dubrovay László – zongora (bemutatás)		
Kocsis Miklós: Dialoghi Vajda József – fagott Kontor Zoltán – zongora		
Kurtág György: 8 zongoradarab Kocsis Zoltán – zongora		

Az 1970 júliusában megtartott hangverseny műsora

Erdei Péter emlékei

Kocsis Zoltán első kecskeméti fellépéséről, az I. Nemzetközi Kodály Szeminárium egyik esti hangversenyéről, valamint a kiváló muzsikussal való utolsó találkozásáról Erdei Péter Liszt- és Bartók-Pásztory-díjas karnagy, a Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet korábbi igazgatója összegezte emlékeit.

„Az 1970 júliusában megtartott hangversenyen az akkor 18 éves (!) fiatal művész Soproni József és Kurtág György zongoradarabjait adta elő. Nem véletlen, hogy meghívást kapott, hiszen az akkori Kodály Szeminárium szervezői, Kodály Zoltánné Péczely Sarolta, Nemesszeghy Lajosné Szentkirályi Márta és Ittész Mihály fontosnak tartották a nemzetközi hallgatóságnak bemutatni a legfiatalabb művészgeneráció néhány különösen tehetséges tagját. Kocsis Zoltán zongorajátéka már akkor lenyűgözte hallgatóságát kivételes arányérzékével, hangszerjátékának éneklő ritmikusságával és rendkívüli fegyelmével.

Legutóbb a Zeneakadémia Liszt Ferenc téri épületének

újrainvitása idején, 2013 őszén volt alkalmam vele együtt működni. A Zeneakadémia kórusát készítettem elő Beethoven Kórusfantáziájának előadására, melyet Kocsis Zoltán vezényelt. Ebben az időben végtelen nyugalom, bölcsesség és a fiatalok iránti megértés és szeretet sugárzott minden tekintetéből, minden mondatából. Nyoma sem volt a fiatalkori »Sturm und Drang (vihar és vágy)« nyugtalanságnak, hanem a felelősségteljes tanítani akarás vezetett minden mozdulatát.

Ez év szeptember 26-án a Művészetek Palotájában tartott Bartók-hangverseny internetes közvetítését néztem. Nagy szerencsém volt, mert a kamerák igen gyakran mutatták őt egész

közről, s többek között megfigyelhettem, milyen szímulékony figyelemmel, érdekesen együtt lélegzéssel vezette zenekarát Ránki Dezső zongorajátéka közben. Mindent tudott Bartók zenéről.

Halála pótolhatatlan vesztesége nemcsak a magyar, hanem a világ zenei életének!”

Erdei Péter

olt

Számára az írás az elmúlás késleltetése

„Az élet: szakadatlan, folytonos lüktetés,
ezért nem is ábrázolható egyenes vonallal. Amit egyenes vonal jelöl, az nem az élet.”

Buda Ferenc

80 Buda Ferenc Kossuth- és József Attila-díjas, Magyar Örökség-díjas költő, műfordító, a nemzet művésze 80 éves. 1936. november 3-án Debrecenben született. A Fazekas Mihály Gimnáziumban tanára, Kiss Tamás költő biztatására kezdett versírással foglalkozni, és ettől kezdve rendszeresen publikált. 1955-től a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem magyar szakán tanult. 1957-ben három 1956-ról szóló – nyomtatásban meg sem jelent, csak felolvasott – verséért kirúgták az egyetemről és börtönbüntetésre ítélték. Szabadulása után a buda-

pesti Chinoin gyárban három műszakban dolgozott segédmunkásként, éjszaka pedig írt, verseit az ÉS, az Új Írás és a Kortárs közölte.

1963-ban mentesítették a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól, és képesítés nélküli nevelő lett a Pest megyei Pusztavacson. Ugyanebben az évben Füvek példája címmel megjelent első verseskötete, levelező tagozaton ismét elkezdhetette az egyetemet, diplomát 1968-ban kapott. 1965-ben Kecskemétre került, ahol egy általános iskolában tanított, majd 1970 és 1986 között a Bács-Kiskun Megyei Levéltár munkatársaként tevékenykedett. 1986-ban lett a Forrás folyóirat főmunkatársa.

2002-ben a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagjává, 2012-ben a magyar alapítású nemzetközi irodalmi díj, a Balassi Bálint-emlékkard kuratóriumának elnökévé, 2013 szeptemberében a Digitális Irodalmi Akadémia (DIA) tagjává választották.

Művészi pályájáról egy interjúban így vallott: „Számomra az írás örökös túlélési esély és gyakorlat, az elmúlás késleltetése.” Sokszólamú költészetét a

vallomások személyesség, a társadalomkritika, a közéleti-politikai jelenségekkel, visszasságokkal kapcsolatos megnyilvánulások egyaránt jellemzik. Pályájának kezdeti nehézségei megerősítették benne az elnyomottakkal, kisemmizettekkel való szolidaritást, őértük, örökük is szól korai verseiben. Később költői szemlélete egyetemesebb horizontúvá tágult, verseinek központi témája a lét egészével való szembenézés lett. Számos verseskötete jelent meg, amelyeknek jellemzője a minimalista kisformák (haikuk, lime-rickek) és a hosszabb, bonyolultabb kompozíciók váltakozása (Holt számból búzaszál, Árvaföld, Ár-
apály). Gyermekeknek írott versei a Kócmadzag (1979) és a Doromboló (2013) című kötetekben jelentek meg, mesejátékait bábszínházban játszották.

Költészeti munkássága mellett jelentős műfordítói tevékenysége is. Még kamasként szerette meg az orosz nyelvet, majd a kazah és a kirgiz nyelv felé fordult érdeklődése. 1976-ban járt először Kirgizisztánban, később a többi közép-ázsiai (akkor még) szovjet

tagköztársaságot is felkereste. Többek között baskír, finn, kirgiz, lapp, mari, mordvin, török, udmurt fordításai ismeretesek. Varrásének (1973) című kötetében török, mordvin, lapp, finn, mari népköltészeti alkotások olvashatók. Kazah és kirgiz népmeséket válogatott és fordított, amelyek A láthatatlan tolvaj (1988) és A szürke héja (1988) című kötetekben jelentek meg.

Ötvenedik születésnapján barátai és tisztelői megjelentették a Csönd, ének, csönd... című könyvet, amelyben kötetben még nem közölt írásai és műveinek bibliográfiája is megtalálható. 2006-ban, hetvenedik születésnapjára Isten szalmaszálán címmel jelent meg kötet, amely hetven legszebb versét tartalmazza. Prózakötetei Évgyűrűk bilincsei, Rendkeresés, Világ, világom címmel jelentek meg.

Munkássága elismeréseként 1973-ban Radnóti Miklós- és József Attila-díjat, 1993-ban Nagy Imre-emléklapoktetet és Magyar Művészetért Díjat, 1999-ben Déry Tibor-díjat, 2000-ben Balassi Bálint-emlékkardot és Kölcsey-díjat kapott. 2005-ben Kossuth-díjjal tüntették ki gazdag lírai költészetéért, a népköltészet és a modern líra hagyományait ötvöző formai megoldásaiért, műfordítói tevékenységéért. 2007-ben Artisjus-díjat kapott. 2011-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével tüntették ki „önálló szellemiségű és poétikájú, nagy hatású, erkölcsi tartást, helytállást kifejező költészetéért és új területeket meghódító műfordítói munkássága, életműve” elismeréseként. 2014-ben a nemzet művésze díjjal tüntették ki és Prima-díjat is kapott. 2015-ben Magyar Örökség Díjas lett.

A tízéves Forrás: Lezsák Sándor, Balázs József, Gál Farkas, Goór Imre, Hideg Antal, Kovács István, Pintér Lajos, Utassy József, Tornai József
Ülnék: Székér Endre, Hatvani Dániel, Buda Ferenc (guggol), Zám Tibor (Fotó: Bahget Iskander)

Az első percben megragadta Kecskemét szépsége

„Csodálatosnak találom, hogy nagyvárosban élek, s mégis olyan közvetlen az emberek közötti kapcsolat, mint egy kis közösségben.”

Kiss Gézáné Győri Hajnalka

70 éves Kiss Gézáné Győri Hajnalka óvodapedagógus, a Lánchíd Utcai Óvoda korábbi vezetője. 1946. november 2-án Budapesten született. Gyermekkorában Pécelen élt, általános iskoláit is ott végezte, majd Budapesten, az Eötvös József Gimnáziumban tanult tovább. Érettségi után tanulmányait Kecskeméten, a Felsőfokú Óvónőképző Intézetben folytatta, első diplomáját itt vehette át.

Később elvégezte a Jászberényi Tanítóképzőt is, illetve a Budapesti Műszaki Egyetemen közoktatási vezető oklevelet is szerzett.

1967-től két évig a fővárosban volt óvónő, azután házassága révén visszaköltözött a híres városba. Előbb Városházán dolgozott mint vezető óvónő, azután több kecskeméti – a Kisfaludy utcai, a Széchenyi sétányi és a Hosszú utcai – óvodában volt óvónő. 1987-től a kecskeméti polgármesteri hivatal oktatási és kulturális irodájában főelőadóként, óvodafelügyelőként dolgozott. 1991 augusztusában pályázat útján a Lánchíd Utcai Óvoda vezetőjévé nevezték ki. Ezt a feladatát egészen nyugdíjazásáig, 2006 tavaszáig látta el. Több éven át a vezető óvónők munkaközösségének munkáját is irányította. Kiváló szakmai munkájáért 2001-ben főtanácsosi címet, 2002-ben Kecskemét Városért Oktatási Díjat kapott.

Nyugdíjas éveinek mindennapjait a családjával való törődés tölti ki. Két fia és lánya révén négy unokával büszkélkedhet. Egy korábbi interjúban – melynek minden szavát ma is aktuálisnak tartja – így vallott szeretett városáról, Kecskemétről:

„Az első perctől kezdve magával ragadott a város szépsége. 1965-ben érkeztem Kecskemétre mint diák, de a sors úgy hozta, hogy azóta is itt élek és dolgozom. Kezdetektől fogva nagyon jól érzem magam, évről évre

több baráttra és ismerősre találtam. Csodálatosnak találom, hogy nagyvárosban élek, s mégis olyan közvetlen az emberek közötti kapcsolat, mint egy kis közösségben. Szeretem a város nyugalma, s büszke vagyok a város lendületes fejlődésére. Munkám révén az évek alatt több ezer kis óvodást neveltünk fel, az ismerettségnek köszönhetően szinte nem tudok úgy végig menni ma az utcán, hogy egy ismerős arccal ne találkozzak. S ez boldogsággal tölt el.”

Férjével, három gyermekével és unokáival, 2014 karácsonyán

Negyedszázados összefogás a mellműtöttekért

„És ne feledd: ha mélyen hiszel abban, hogy mindig összekapcsolódunk egymással szeretetben, biztosan találsz szívárványt minden sötét felhő másik oldalán.” (Jerry Jampolsky)

Az egyesület logója

25 Megalakulásának 25. évfordulóját ünnepelve emlékülést rendezett a Mellműtöttek Bács-Kiskun Megyei Egye-

sülete. Az ünnepi rendezvényen, melyet a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara székházában pénteken tartottak meg, a megjelenteket előbb dr. Bodóczky Lászlóné, az egyesület elnöke, majd Szerkes Erő, a Rákbetegség Országos Szervezete alelnöke köszöntötte. Ezt követően onkológus főorvosok tartottak előadásokat többek között az emlőrák sebészetében bekövetkezett változásokról és a gyógyszeres kezelés újdonságairól.

A mellműtéten átesett betegeket összefogó civil szervezet emlékülésén a múltból is megemlékeztek,

a közösség egyik alapító tagja tekintett vissza az elmúlt 25 évre. Járomi Mihályné elmondta: 1991. november 5-én – Reménység Klub néven – 7 taggal alakult meg az a kis csoport, melynek létszáma azután szépen gyarapodott, és egy év múlva – 1992 októberében – a közösség egyesületté vált. Vezetőjük Barnáné Erzsike volt, aki rátermettségével, a betegek iránti empátiájával irányította közel 20 éven keresztül az egyesület munkáját, s végezte áldozatos tevékenységét a mellműtött betegek testi-lelki támogatásában. Sajnos élete utolsó szakaszában sokféle beteg-

ség nehezítette mindennapjait és 2011 nyarán elveszítették. Emlékét sok tekintetben is őrzik, így például az egyesület logója ötvözi a melldaganatosok rózsaszín szalagját és a közösség korábbi elnök asszonyának kezét.

Az egyesület vezetését 2011-ben dr. Bodóczky Lászlóné Ági vette át, aki az eltelt 5 évben friss erővel, lendülettel irányította a kis csapat igen sokrétű és szerteágazó munkáját. Céljuk, hogy minél több érintett társuk ismerje meg létezésüket és tevékenységüket, hogy szükség esetén segítséget nyújthassanak gyógyulásukhoz.

ÖTVENESEK KÖSZÖNTÉSE

Nagy László okleveles gépészmérnök, ügyvezető igazgató

Nagy László

gyermekkorunkban a tisztes munka szeretetére nevelt. Sok időt töltöttünk a műhely körül, és érdeklődve néztük nagyapánk és apukánk munkáját. 10 éves korunktól aztán minden nyáron önként dolgoztunk a családi műhelyben. Kezdetben ez inkább játék volt, de később egyre komolyabb feladatokat kaptunk. Ettől büszkéek és boldogok voltunk.

Az évek közben gyorsan teltek, szinte észre sem vettük és már véget is ért a szocializmus. Addigra felnőttem és gépészmérnök diplomát szereztem a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem gépgyártástechnológia szakán. Példámat néhány évvel később öcsém, Nagy Károly is követte, ő a Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett gépészmérnöki diplomát járműgépészetből.

Okleveleink átvétele után, mire észbe kaptunk, már édesapánk cégénél dolgoztunk. Itt végigjártuk a ranglétrát és az elméleti tudás mellett a szakma minden gyakorlati fortélyát is megtanultuk.

Az 1980-as évek végén kezdődött el a »nyugati« autók importja, és ezért édesapánk tovább bővítette a gépparkot egy teljes üzem gépeinek megvásárlásával. 1993-ban az öcsém és én megalapítottuk a ma is működő cégünket. Édesapánk alig javított hengerfejet, mert a »keleti« gépek egyszerű fejeit az autószerelők legtöbbször maguk javították meg. Ezért az öcsémmel ketten elkezdtünk beruházni egy hengerfejes műhelyben, és mellette elkezdtük a felújításhoz szükséges kiegészítő autóalkatrészeket forgalmazni.

2000-től, miután édesapám nyugdíjba ment, mi ketten vettük át az atyai örökséget és visszük tovább cégünkben. A folyamatos fejlesztésnek és fejlődésnek mindketten elkötelezettjei vagyunk. Az elmúlt években cégünkben számos újítást vezettünk be és ezzel tevékenységünk sokkal szerteágazóbb lett.

Szakmai múltunkból szerzett tapasztalataink miatt először inkább kedvtelésből kóstoltunk bele az oldtimer autók és motorok bel-

sőségű motorjainak a felújításába. Mára ez komoly része cégünk tevékenységének, és büszkéek vagyunk rá. Ez magával hozta a különféle alkatrészek gyártásának igényét is. Jelen-tős hazai és külföldi kapcsolataink révén évente már több mint 100 veterán jármű motorját újítjuk fel. Emellett csak egy megrendelőnknek, több mint 200 típushoz gyártunk dugattyúkat. Ezen kívül többek között gyártunk még siklócsapágyakat, szelepeket és egyéb motoralkatrészeket is.

A közelmúltban megvalósult és a jelenleg is folyó beruházásainkkal – új hengerfej-megmunkáló gépek, turbófeltöltő felújító gépek, fémszóró berendezés vásárlása – a jövőt építjük. Ápolni és őrizni akarjuk a több generációs családi tradíciót, és ezért a jövőben is biztosítani akarjuk azt a minőséget, amit elvárunk magunktól, és amit megszoktak és várnak tőlünk a megrendelőink, ha hozzánk, az NGM Motorfelújító Kft.-be jönnek.”

Családi hagyomány volt, hogy a fiúk az ügyvezetői vasas szakmát választják

Öcsémmel a műhelyben

Négy generáció

Bagoly Egészségház, ahol a középpontban az ember áll

„Bármit tesztek, lélekkel tegyétek...” (Kol. 3,23)

SZAKORVOSI RENDELÉSEK

Balázs László dr. ortopéd szakorvos	ortopédia	M
Bartos Zsuzsanna dr. bőrgyógyász szakorvos	bőrgyógyászat	M
Bán Gyula dr. gyermeksebész főorvos	sebészet	TB, M
Bense Nóra dr. szemész szakorvos	szemészet	TB
Berta László dr. manuál- és lézertapeuta	manuál- és lézertérápia	M
Boda Tamás dr. vállsebész és ortopéd szakorvos	ortopédia	M
Bodonhelyi Zsolt dr. foglalkozás-egészségügyi szakorvos	foglalkozás-egészségügy	M
Borda Ferenc dr. diabetológus, belgyógyász főorvos	diabetológia belgyógyászat	TB
Csendes Ágnes dr. szemész szakfőorvos	szemészet	TB
Csendes Judit dr. reumatológus szakorvos	reumatológia	TB, M
Cserényi László dr. általános sebész, érsebész szakfőorvos	sebészet	M
Csőszi Tibor dr. belgyógyász, onkológus, gastroenterológus szakorvos	gastroenterológia	TB, M
Danka Róbert dr. urológus főorvos	urológia	TB
Domján Zsolt dr. urológus főorvos, ált. sebész szakorvos	urológia	M
Dubravcsik Zsolt dr. gastroenterológus szakorvos	gastroenterológia	TB
Faragó Katalin dr. felváltó háziorvos, belgyógyász szakorvos	felváltó háziorvosi rendelés	TB
Hauk István dr. fül-orr-gégész főorvos	audológia, fül-orr-gégész	TB, M
Hegedűsné Küü Irén logopédus	logopédia	M
Janositz Gábor dr. ortopéd szakorvos	ortopédia	M
Juharos Ágota dr. radiológus főorvos, ultrahang diagnosztika	ultrahang	M
Kara László dr. onkoradiológus szakorvos, ultrahang diagnosztika	ultrahang	M
Karsai Zita dr. bőrgyógyász szakorvos, kozmetológus	bőrgyógyászat	TB, M
Katona Viktória dr. ultrahang diagnosztika	ultrahang	TB
Kelemen Edit dr. főorvos, csecsemő- és gyermekgyógyász, gyermektüdőgyógyász szakorvos	gyermek- tüdőgyógyászat	TB, M
Komlódi Júlia dr. bőr- és nemi gyógyász szakorvos, kozmetológus	bőrgyógyászat	TB, M
Kuczka Mária dr. ideggyógyász szakorvos	ideggyógyászat	TB

Manyak Erzsébet dr. radiológus főorvos, ultrahang diagnosztika	ultrahang	TB
Maráz Róbert dr. általános sebész, onkológus szakorvos	sebészet	M
Nagy Magdolna dr. foglalkozás-egészségügyi szakorvos	foglalkozás-egészségügy	M
Naszódy Péter dr. belgyógyász, endokrinológus szakorvos	endokrinológia	TB, M
Olasz Kitti dr. bőrgyógyász szakorvos, kozmetológus	bőrgyógyászat	TB, M
Pécsi Ferenc dr. gyermekorvos	gyermek háziorvosi rendelés, tanácsadás	TB
Pócs Krisztina dr. radiológus szakorvos, ultrahang diagnosztika	ultrahang	TB
Pongrácz József dr. gyermekorvos	gyermek háziorvosi rendelés, tanácsadás	TB
Preislinger Andrea dr. felváltó háziorvos belgyógyász szakorvos, diabetológus	felváltó háziorvosi rendelés, belgyó- gyászat, diabetológia	TB, M
Prohászkané Burján Ágnes	RHINO-LIGHT kezelés	M
Pusztai Zoltán dr. szülész-nőgyógyász szakorvos	nőgyógyászat	TB, M
Rákász Éva dr. bőrgyógyász szakorvos, kozmetológus	bőrgyógyászat	TB
Seregély Katalin dr. reumatológus szakfőorvos	reumatológia	M
Serényi Péter dr. cytológus szakfőorvos	cytológia	M
Somogyi Tihamér dr. gyermekbőrgyógyász szakfőorvos, kozmetológus	bőrgyógyászat	TB, M
Szakál Tibor dr. radiológus szakorvos, ultrahang diagnosztika	ultrahang	TB, M
Száz Ágnes dr. reumatológus szakorvos	reumatológia	TB, M
Szepes Andrea dr. fül-orr-gégész szakorvos, audiológus	fül-orr-gégész	TB
Sztanó Balázs dr. fül-orr-gégész szakorvos	fül-orr-gégész	TB, M
Tímár Sándor dr. kardiológus szakfőorvos	kardiológia	TB, M
Tímár Zsuzsanna dr. homeopátia, akupunktúra	homeopátia, akupunktúra	M
Tóth László dr. ideggyógyász szakorvos	ideggyógyászat	TB, M
Török Norbert dr. ideggyógyász szakorvos	ideggyógyászat	M
Vajda Kornél dr. általános sebész főorvos, proctológus	sebészet	TB
Varga Gábor dr. felváltó háziorvos, belgyógyász szakorvos	felváltó háziorvosi rendelés	TB
Venczel László dr. általános sebész	sebészet	TB

JELMAGYARÁZAT:
TB – a társadalombiztosítás által támogatott rendelés • M – magánrendelés

Források: *emlekhazak.hu *Heltai Nándor: Múzeumavatásra *Katona József Könyvtár *Kecskeméti Életrajzi Lexikon *Litera - az irodalmi portál *MTI *nemzetismeret.hu *MTI *MTVA Sajtó- és Fotóarchívum *Petőfi Népe *utisz-utisz.blogspot.hu

TÁMOGATÓINK

E-mail: sasfeszek@asfeszek.hu
Web: www.sasfeszek.hu

ERZSEBET
UTALVÁNY

SZÉP kártyát és Erzsébet utalványt elfogadunk!

Sasfészek Étterem

A Csalánosi Parkerdő bejáratánál megújult étlappal, mesteri ízekkel, kiváló borokkal, esküvői ajánlatokkal, konferenciatermekkel, utalvány elfogadással, szélessávú ingyenes wifi internettel várja Önt a Sasfészek Étterem!

A festői környezetben a 100 fős a la carte étterem, a 60 fős különterem, a 80 fős konferenciaterem, a 200 fős rendezvénysátor és a 140 fős kerthelyiség családi és céges rendezvények, esküvők ideális helyszíne.

Avendégekelsősorban magyaroskonyharemekeiközül választhatnak, de az étlapon inycnc különlegességek is megtalálhatók.

MOTORFELÚJÍTÁS FELSŐFOKON

Magyarország legrégebben, 1932 óta működő gépműhelye, ahol egyedülálló, 7x-es garanciát biztosítanak az ügyfeleknek.

A Kft. fő profilja:

- mai és oldtimer motorok felújítása
- hengerfeje vagy turbófeltöltő felújítása
- dugattyúszelep, szelepvezető és motorikus alkatrészek gyártása

MOTORENSPEZIALIST

NGM Motorfelújító Kft.

6000 Kecskemét, Fecske utca 5. • Tel.: 76/320-825, 30/257-5252 • Fax: 76/508-059 • Email: ugyfelszolgalat@kolben.hu